

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036
0030 OSLO

Høringsbrev Gjennomføring i norsk rett av Haagkonvensjonen 1996 om beskyttelse av barn mv

Vi viser til høringsbrev av 30. september i år ang gjennomføring i norsk rett av Haagkonvensjonen 1996 om beskyttelse av barn mv.

Vi har følgende kommentarer:

Som folkeregistermyndighet finner vi det naturlig å knytte kommentarene først og fremst til forslag til ny § 84 c jf § 84 a og b i barneloven.

Når det gjelder begrepet "parental responsibility", så har dette et eget konvensjonsrelatert innhold, slik at det ikke har betydning hva norske myndigheter måtte bruke. I relasjon til folkeregistermyndigheten må "foreldreansvar" benyttes. Folkeregistermyndigheten kan i praksis ikke registrere foreldreansvar ved å følge juridiksjonsregler og /eller særskilte lovvalgsregler uten å vite hva som ligger i det enkelte lands begrepsbruk. Folkeregistermyndigheten må derfor ha klare og anvendbare regler som ikke krever juridiske kunnskaper for å vurdere sakene.

Når det gjelder hvor barnet har sitt nåværende bosted, må det forutsettes at barnet er registrert som bosatt i Det sentrale folkeregister, slik at man slipper å vurdere bostedet i hver enkelt sak. For øvrig har folkeregistreringen når det gjelder ikke-bosatte generelt et uttalt formål om kun å registrere dødsfall og statsborgerskapsendringer for norske borgere. Andre endringer av faktisk og juridisk karakter som finner sted i utlandet registreres som et utgangspunkt ikke. For øvrig er det praktisk ikke mulig å registrere foreldreansvar dersom barnet ikke er registrert i Det sentrale folkeregister.

Det foreslås et nytt materielt vilkår om barnets samtykke i tilfeller der barnet skal flytte/ta opphold utenlands uten følge av foreldre. Hvis dette blir vedtatt, bør grensen settes til 12 år og harmoniseres med alderen i barneloven § 31 siste pkt. Vi mener at dette bør nedfelles i barneloven. Samtykke skal gis overfor foreldrene, men folkeregistermyndigheten må, for å kunne godta en utflytting for barnet, forevise samtykkeerklæringen. Dette innebærer forskriftsendring.

Departementet vurderer om folkeregistermyndighetens adgang til å registrere foreldreansvar med tilknytning til utlandet bør nedfelles i barneloven, evt i folkeregisterregelverket. Vi mener det bør

nedfelles i barneloven fordi det er i dette regelverk foreldreansvar er regulert. Det må videre være et vilkår for registrering av foreldreansvar i Det sentrale folkeregister at barnet er registrert bosatt i Norge, jf det som er skrevet ovenfor, og at den forelder som ber om registrering har foreldreansvar. Vi støtter forslaget om at det også bør være adgang til å registrere foreldreansvar inngått etter norsk rett i folkeregisteret selv om en eller begge foreldre er bosatt i et annet land. Også her må det være et vilkår at den som anmoder om registreringen har foreldreansvar.

Foreldreansvar anerkjennes uten videre dersom vilkårene etter Haagkonvensjon 1996 er oppfylt, dvs der ansvaret følger direkte av loven, er avtalt eller fastsatt i avgjørelse. Foreldrevaret bør likevel registreres i folkeregisteret for å være gyldig slik systemet er i dagens lovverk. Det vil skape uryddighet i forhold til hva som er rett hvis et annet foreldreansvar inngått etter norsk rett allerede er registrert. Et særlig problem er om vedkommende stat har jurisdiksjon. Flere av de stater som har tiltrådt konvensjonen har ikke et uavhengig rettsvesen som fungerer på linje med det man kjenner i Vest-Europa. For øvrig blir utfordringen for folkeregistermyndigheten å ta stilling til om vilkårene er oppfylt, her vil vel sentralmyndigheten være naturlig å henvende seg til.

Vi er enig med departementet i at det ikke bør registreres foreldreansvar med hensyn til utenlandsrelaterte saker i tilfeller uten tilknytning til konvensjonsstater.

Når det gjelder surrogatisaker så kan ikke folkeregistermyndigheten anerkjenne avgjørelser om foreldreansvar fra stater som ikke knytter dette til foreldreskap.

Avslutningsvis vil vi bemerke at da man ikke har kontroll på hvilke stater som tiltrer konvensjonen, vil det være en viss risiko for at man må legge til grunn avgjørelser som ikke bygger på kontradiksjon eller kan være basert på korrupsjon/bekjentskaper og hvor rettssystemet ikke har samme uavhengighet og ukrenkelighet som det vi kjenner i den vestlige rettstradisjonen (jf at f.eks. Russland og Ukraina har tiltrådt konvensjonen).

Med hilsen

Kristin Os
Seniorrådgiver
Rettsavdelingen

Lars N. Aaby

